ԵՐԲՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 228 ԳԻՆ 50 ՓԱ.ՐԱ. 1877 ՓԵՏՐՎԱՐ 2 ՈՐԲԵԹՇԱԲԹԻ

ԹԱՏՐՈՆ

Թատրոնը կը հրատարակվի Ուրբաթաբթի և Շաբաթ օրերը։

Տարեկան բաժանորդագին կ՚ընծայ համար չորս իսկ գաւառաց համար հինգ արծաթ մէջտ կանխիկ։

Բաժանորդագրութեան տեղն է Ս. Ղ. Եազմաճեան գրատունը Եէնի Ճամի Չիլինկիրլէր ճատէսի Թիւ 2։

Ղրկված ձեռագիրները ետ չեն տրվիր։

Լրագրոյս վերաբերեալ գրութիւնները պէտք է ուղղել առ Ց. Յ. Պարոնեան Ուդուն Զարչիլիկիոլու Եէրին քաղա խան Թիւ 13 լրագրոյս տպարանը։

Լրագրոյս համարդրեն հետ տեսնվիլ փափաք ունեցողները ուրբաթաբթի և շաբաթ օրերը միայն կրնայ գտնել գլուխ լրագրոյս տպարանը։

Ճանրու ծախքը չվճարված նամակ չընդունվիր։

Ա.յն բաժանորդներն որ ժամանակին չեն ընդունիր իրենց թերթերը կաղաչվին իմացնել խմբագրութեանս որ պէտք եղածը անօրինէ։

ԿԱՄԻՔ

Թէեւէյէ մ՚ալ քաշեցինք, Ս. Պատրիարքին հրաժարականներուն թիւը եօթանասունը վեց եղաւ։

Ինչ դժբախտ մարդ եմ ես եղեր ես որ չըկրցի ներկայ գտնվիլ Ընդ հանուր ժողովոյ ուրբաթ աւուր նիստին, որուն մէջ մեծ խընդիր մը, սարսափելի խնդիր մը յուղվիր է, այն թէ՝ վարչութիւնն էօփէ՞ է թէ չէ,

Նոր Դարի խմբագիրը ըրած է այս հարցաղնդումը, և այս հարցաղնդումին ալ պատճառ տուած է աներեսպրութեանց հրատարակութեան յապաղումը։

Ինչու համար վարչութիւնը ժամանակին չհրատարակեր Ընդ հանուր ժողովոյ արձանագրութիւնները, վարչութիւնը ա՛լ չսիրը անցուց, ըրածը պարզապէս էօփէ-ըիւն է, ըսեր է Օգաէն էֆէնտին։

Սա՛նկ է. — Հիմակու հիմոյ բան չեմ կրնար ըսել, քանի որ սահմանադրական ազգ մ՚ենք և միշտ մեծամասնութիւնը կը վատնվի, պալ չաթիս քուէի կը դրվի և կորչվի ... վարչութեան էօփէ-ըիւն ընելը կամ չընելը։

Չ՚ա՛, չ՚ա, չ՚ա, ... հիմոյ խնդրոյ կարդին մէջ առաջին խնդիրը է, էօփէ-ըիւն վարչութեան։

Եթէ վարչութիւնը էօփէ է, վարչութիւնը ընարողը ի՞նչ կընայ։

Թուրքական խնդիրներու խելքս չհասնիր. միայն խելքս սորը կը հասնի որ նոյն օրը Օգաէն էֆէնտին վարի ցաւ ունենալով քանի մը ժամ տաք լաներ է եղեր, հետևապէս այդ խօսքն ալ ընողը ժամ տաք է եղեր։

Մենք ուրախ ենք, որովհետև մարդս խաղալ եղած մէջտեղն, կըսեն նախնիք, սըրտին մէջ ինները պուրս կուտայ և համարձակօրէն ճշմարտութիւնը կը խօսի. օ՛րշավ աղէկ կընայ եթէ բոլոր երեսփոխան էֆէնտիներն ուրբաթօրերը խմնալ գոյնդայդը լլնի ու ճշմարտութիւնը խօսելով որոշէին թէ՝ քա՞ն ընէնտն աղէկ է թէ դէյոնէնը։

Բարեկենդանի մէջ ենք ...

Խմասութեան դուրան ենք ...

Նախնիքնիս ինացած սովորութիւնն մ՚է ո՞ր մարդիկ տարին անգամ մը կը խենթևնան. տարին անգամ մը խելքերնին կիրակի կը բերեն ու խենթութիւնին կաչխատին։

Ա՛յդ, տարին անգամ մը ամեն մարդ այր ու կին, ծեր և տղայ, հարուստ և ապբաստ, երեսնուն դիմակ մը կանցունէ փողոցներու մէջ, տուներու մէջ կը պարէ ու ցատկէ։

Ասոր Եղբօրն ալ չկրնար բարկանալ, ինչու որ ամառը երդեցինք ձմեռը կը պարինք կոր։

Մ՚իսկ մենք չենք, աչխարհիս սանձերը բռնող քաղաքագէտներն ալ երեսնուն դիմակ կանցունեն (ամեն օր)։ Բայց անոնք մեզմէ որոշվելու համար մարդու պատկեր չեն դներ, այլ կենդանիի պատկեր կը դնեն երեսնուն վրայ. օրինակի համար մին՝ արջու պատկեր, ուրիշ մը աղուէսի պատկեր. ուրիշ մը գայլի պատկեր ևայն. և այս պատկերներով իրարու ներկայանալով «պոէնէ կը խաղան ու մեր բախտը կորոշեն։ . .

Ա՛յս տարուան «պոէնէի մէջ հաւանական է որ Ռուսիան Անգլիոյ հետ վեճ ունենայ։ Իսկ ժողովուրդը ամենուն հետ կուզէ վեճ ընել միայն մէկ քանիներու հետ չուզեր։

— Որո՞նց հետ։

— Որո՞նց հետ,

Իր պարտատէրներուն հետ։

Խաւարը դեռ չբարեհաճեցաւ իր թևերը վերցունել արևեան խնդրոյն վրայէն, հետևապէս արևելեան խնդիրն ալ պատշաճ պէս մութ է։

Սըր Սիաճօրտ Նօրթքըթ. Մարքի տը Հարթինկթըն, Մըսթըր Տիզրայէլի, Գոնթ Տէրպի, Մարքի տը Սալիսպըրի, Սատուճոյ համար խօսելով, բաւական կը խօսին կոր մեր խնդրոյն համար առանց ըսյս մը ուրիշ ... ինչ օգուտ որ մեր խնդիրն խօսքէն աւելի գործքի պէտք ունի։ Եթէ խօսքով կարգադրվեին մեր գործերը, մինչև հիմա ինչո՛ւ կարդի դրված պիտի չըլլային։

Ինչ և է, որովհետև իշխանութիւն չունինք ուրիշի խօսելու ազատութիւնը բռնադատել, թողունք իրենց խօսիլ և մեր խնդիրները ղբօսնուլ — այո՛, ղբօսնուլ, որովհետև չը դիտեմ թէ քոլաֆներուն մէջ ի՛նչ պիտի խօսեին մեր Անգլիացի եղբայրներն եթէ արևելեան խնդիրը չըլլար։

Իսկ մենք քանի օր ալ սպասենք, որպէս զի խաւարը իր թևերը վեր առնէ ու մեր խնդիրը իր ապագայովը մեկտեղ ինքզինքը ցցունէ։

Սպասելն ուրիշ ճար չունինք։

Ուրախացէ՛ք, Սերվիոյ հետ քիչ օրէն հաշտութիւն պիտի կնքենք։

Անիկայ սատանայն մարկ ընելով մեզի դէմ սուր քաշած ըլլալուն համար ներուժն պիտի խնդրէ. մենք ալ քաղաքավարութեան օրինայ դէմ Ալէքսինացը ձեռքէն առնելնուս վրայ յաւ պիտի յայտնենք։

Սառնք աղէկ։

Հիմայ մենք ալ դիտնալ կուզենք թէ՝ Սերվիոյ յաղթած ըլլալուս համար ի՛նչ տուգանք պիտի տանք իրեն. մանաւանդ ի՛նչ բարիքներ պիտի ընենք իրեն յաղթվելու բախտաւորութեան համար։

Աղդովին չնորհակալ ըլլալու ենք իրմէ որ պատիւ ունեցաւ մեզմէ յաղթվելու, և քանի մը քաղաքներ տալու է իրեն մեր ներողամտութիւնը յայտնելու համար. որովհետև, եթէ յաղթելու ըլլար՝ դիտե՞ք ի՛նչ պիտի կորանցնեինք։

Սրդեօք այ՞ս մասքով է որ Սերվիոյ պզտիկ բան մը տրվելու գործը կը պտըտի։

Ըստ մեզ՝ Միլանին ոչ թէ բան մը տալու չէ, այլ առեր, եթէ կարելի է չտալին առնելու է. և հոս բերելով նպատակ իւր ըրած յանցանաց՝ չորեքշաբթի օր մը նամակ մը տալու է ձեռքը որ Եէնի Ճամիի թղթատունը ձգէ, և կամ ձեռքը «պոե մը տալով՝ սըկսէ քառատուն բարբառի հայ ա՛ռ ու ծնողքը բեր ըսելու է։

Ա.յո՛, բան մ՚ալ տալու չէ իրեն. թող չհաշտվի, որովհետև այս Միլանին յանցանքը խիստ մեծ է. ոչ միայն իւր հրկիզեալ գիւղերուն, իւր ժողովրդեան թշուառութեան պատասխանատու է, այլ Ծնունդի օրով իմին հին բանտարկով պտըտելուս ալ պատասխանատու է, ոչ միայն իւր ժողովրդեան հաչիւն այլ իմին գրպանիս ալ հարյրը տալու պարտաւոր է։

Ա.յս ըսածներս ղբօսնիս չըլլալուն է, և եթէ, Աստուած չընէ, Թատրոնը օր մը կանգ վին դադրի, բոլորը պատասխանատուութիւնը Միլանին վրայ կիյնայ. և աս Միլանին, ամենուն դժբախտութիւն բաժնող Միլանին բան մը չնորհելը իրաւանց դէմ է։ Ինքը ի՞նչ արված ունի մեզի, Թատրոնի բաժանորդ մը անդամ գրված չէ։

Խօսքերնիս կը վերջացունենք, կամ լաւ ևս կսկինք ըսելով թէ այդ Միլանին «պոռալի թուղթ մը անգամ տալու չէ։

Լա վէբնե (ճշմարտութիւն) անուն լրագիր մը կը հրատարակվի կոր, կարգացած ունի՞ք այդ լրագիրը։

Առջի օրը իմ ձեռքս անցաւ հատ մը այդ ճշմարտութիւն անուն լրագրէն և քիչ մը խնդացի, որովհետև իրեն լրագրին նիւթ ընտրելիք բանը իր լրագրին անուն դրեր է, և եթէ երբեք իր տողերուն մէջ ճշմարտութիւն չդտանիք՝ պատճառն այն է որ վինտուածնիս իր լրագրին ճակատը վսխերը ապաստաններ է։

Ցիշեալ թերթին մէջ մեր դատած ճշմարտութիւնն այս է ահա։

ՊՂՈՆԳԱՎՄՈՎ

Գրեթե ոչ ոք չէր կարող ասել, թե ինչ է նշանակում «մանուկ հանճարի ոգեորված ներշնչանք», ինչպես նաև ինքնաբուխ ստեղծագործական ուժ։ Ամենքը գիտեին միայն, որ Մոցարտը մանուկ հանճար էր, և որ նրա ստեղծագործությունները ներշնչված էին։ Ամենքը գիտեին, որ նա ստեղծագործում էր ոչ թե ինչպես մյուս երաժիշտները, այլ ինչպես մանուկ հանճարը։ Ամենքը գիտեին, որ նա ստեղծագործում էր ոչ թե ինչպես մյուս երաժիշտները, այլ ինչպես մանուկ հանճարը։

Ինչպես ծաղիկը բուսնում է արևի ներքո, ինչպես ծաղիկը ծաղկում է գարնանային անձրևների ներքո, այնպես էլ Մոցարտի հանճարը ծաղկում էր ներշնչանքի ներքո։ Ինչպես ծաղիկը ծաղկում է գարնանային անձրևների ներքո, այնպես էլ Մոցարտի հանճարը ծաղկում էր ներշնչանքի ներքո։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(1917-1927)

ՆՈՐ ՎԻՊԱԿ.

ՊՂՏԱԿ ՂՅՍՂՈՅՈՒ ՇՆԱՅՄՈՒ

Պրպտելու ու մտածելու համար ինձ հարկ է

ԱՍԱԾՈՒ

Ասում են՝ ամեն ոտանավորի մեջ պետք է որ մի միտք լինի, ամեն պատմվածքի մեջ պետք է որ մի գաղափար լինի, ամեն գրքի մեջ պետք է որ մի նպատակ լինի, ամեն ինչ պետք է որ ունենա իր նշանակությունը, իր իմաստը, իր պատճառը, իր հետևանքը, իր օրենքը, իր ուղղությունը, իր ճշմարտությունը, իր սկզբունքը, իր ընդհանուրը, իր մասնավորը, իր ամբողջությունը, իր մասերը, իր ձևը, իր բովանդակությունը, իր ոճը, իր ներդաշնակությունը, իր ներքին կապը, իր արտաքին կապը, իր ներքին ազատությունը, իր արտաքին անկախությունը, իր ներքին անհրաժեշտությունը, իր արտաքին պատահականությունը, իր ներքին օրինականությունը, իր արտաքին հարկադրականությունը, իր ներքին ազդակները, իր արտաքին ազդակները, իր ներքին ազդեցությունները, իր արտաքին ազդեցությունները, իր ներքին ընդհանրությունները, իր արտաքին ընդհանրությունները, իր ներքին հատկությունները, իր արտաքին հատկությունները, իր ներքին հարաբերությունները, իր արտաքին հարաբերությունները, իր ներքին զարգացումը, իր արտաքին զարգացումը, իր ներքին ներդաշնակությունը, իր արտաքին ներդաշնակությունը, իր ներքին հակասությունները, իր արտաքին հակասությունները, իր ներքին հաղթանակը, իր արտաքին հաղթանակը, իր ներքին պարտությունը, իր արտաքին պարտությունը, իր ներքին ոչնչությունը, իր արտաքին ոչնչությունը, իր ներքին գոյությունը, իր արտաքին գոյությունը, իր ներքին էությունը, իր արտաքին էությունը, իր ներքին երևույթը, իր արտաքին երևույթը, իր ներքին պատճառը, իր արտաքին պատճառը, իր ներքին հետևանքը, իր արտաքին հետևանքը, իր ներքին օրենքը, իր արտաքին օրենքը, իր ներքին ուղղությունը, իր արտաքին ուղղությունը, իր ներքին ճշմարտությունը, իր արտաքին ճշմարտությունը, իր ներքին սկզբունքը, իր արտաքին սկզբունքը, իր ներքին ընդհանուրը, իր արտաքին ընդհանուրը, իր ներքին մասնավորը, իր արտաքին մասնավորը, իր ներքին ամբողջությունը, իր արտաքին ամբողջությունը, իր ներքին մասերը, իր արտաքին մասերը, իր ներքին ձևը, իր արտաքին ձևը, իր ներքին բովանդակությունը, իր արտաքին բովանդակությունը, իր ներքին ոճը, իր արտաքին ոճ

ՀԱՅԿԱԿ Վ ԴԻՆՈՋ

ԱՌԿ

ՀԱՅԿԱԿ ՂՈՒԿԱՍՈՎՆԻ

Ա Վ Ա Զ Ա Կ

ԺՈՂՈՎ ՂՈՂՉԱՅԻՄՆԱՐ

ՎՐ

ՎԻՀԱՐԱՆ ՂԱԿՈՂՎՈՂ

Հայկակ ու Դինոջ 1

Հայկակ ու Դինոջ ապրում էին Հայկական լեռնաշխարհում, Արարատ լեռան մոտ։ Նրանք ունեին մի գեղեցիկ աղջիկ, որի անունը Նունե էր։ Նունեն շատ էր սիրում իր ծնողներին, բայց ավելի շատ սիրում էր իր հորը։ Հայրն էլ նրան շատ էր սիրում։ Նա միշտ ուզում էր նրա հետ լինել։ Երբ հայրը գնում էր որսի, Նունեն էլ նրա հետ էր գնում։ Նա ուզում էր տեսնել, թե ինչպես է հայրը որսում։

Մի անգամ Հայկակը գնաց որսի։ Նունեն էլ նրա հետ գնաց։ Նրանք հասան մի մեծ անտառ։ Այնտեղ շատ գազաններ կային։ Հայկակը սկսեց որսալ։ Նա նետեր էր արձակում գազանների վրա։ Նունեն նայում էր հորը։ Հանկարծ մի մեծ արջ դուրս եկավ անտառից։ Արջը շատ զայրացած էր։ Նա վազում էր դեպի Հայկակը։ Նունեն վախեցավ։ Նա ուզում էր գոռալ, որ հայրը փախչի, բայց չկարողացավ։ Նրա ձայնը կտրվեց։ Նա միայն կանգնած էր և նայում էր արջին։

Հայկակը տեսավ արջին և նետ արձակեց նրա վրա։ Նետը դիպավ արջի սրտին։ Արջը ընկավ գետնին և սատկեց։ Հայկակը մոտեցավ արջին և սկսեց կաշին հանել։ Նունեն էլ մոտեցավ հորը և սկսեց օգնել նրան։ Նա ուզում էր սովորել, թե ինչպես պետք է կաշին հանել։

Հայկակը կաշին հանեց և տարավ տուն։ Նա կաշին տվեց կնոջը, որ կարի։ Դինոն կարեց կաշին և շինեց մի գեղեցիկ մուշտակ։ Նունեն շատ ուրախացավ մուշտակը տեսնելով։ Նա ասաց, որ ինքն էլ ուզում է մի մուշտակ կարել։ Դինոն խոստացավ նրան կարել։

Հայկակը շատ ուրախ էր, որ Նունեն ուզում է սովորել։ Նա ասաց, որ ինքն էլ կսովորեցնի նրան։ Նունեն շատ ուրախացավ հոր խոսքերից։ Նա ասաց, որ ինքն էլ կսովորի։

Հայկակը շատ էր սիրում իր ընտանիքը։ Նա ամեն օր որսի էր գնում։ Նա միշտ բերում էր տուն որսը։ Նունեն էլ միշտ նրա հետ էր գնում։ Նա ուզում էր սովորել։

Հայկակը շատ ուրախ էր, որ Նունեն ուզում է սովորել։ Նա ասաց, որ ինքն էլ կսովորեցնի նրան։ Նունեն շատ ուրախացավ հոր խոսքերից։ Նա ասաց, որ ինքն էլ կսովորի։

ԴԱՎԱԺԱՄԱՆՈՑ Ս · ԴԱՎԱԺԱՄՅԱՆՈՑ

Ց ա ր ա վ ո տ ի ն ե ր

Ա յ ս ա ր ա վ ո տ ի ն ե ր ի ն ա յ ե ր ե ս ա ն ե ր ի ն ,
ա ր ա վ ո տ ի ն ե ր ի ն ա յ ե ր ե ս ա ն ե ր ի ն ,
ա ր ա վ ո տ ի ն ե ր ի ն ա յ ե ր ե ս ա ն ե ր ի ն ,
ա ր ա վ ո տ ի ն ե ր ի ն ա յ ե ր ե ս ա ն ե ր ի ն ։